

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Przedmowa	17
Słowo wstępne	21
Część I	
Ochrona tajemnicy zawodowej adwokata i radcy prawnego w sądowym postępowaniu cywilnym	23
Izabella Gil	
Pełnomocnik zawodowy (adwokat lub radca prawny) jako świadek w postępowaniu cywilnym	25
1. Wstęp	25
2. Rola pełnomocników zawodowych w postępowaniu cywilnym	26
3. Rola świadka w postępowaniu cywilnym	28
4. Rozumienie terminu „tajemnica zawodowa”	31
4.1. Zakres podmiotowy tajemnicy zawodowej	33
4.2. Zakres przedmiotowy tajemnicy zawodowej	34
4.3. Zakres temporalny tajemnicy zawodowej adwokatów i radców prawnych	36
5. Ograniczenia zachowania tajemnicy zawodowej adwokatów i radców prawnych	37

6. Adwokat lub radca prawny jako świadek – ekspert	44
7. Wnioski końcowe	45
Bibliografia	46

Krzysztof Knoppek

Problem tajemnicy adwokackiej w kontekście prawa świadka do odmowy odpowiedzi w postępowaniu cywilnym	49
1. Uwagi wprowadzające	49
2. Rozgraniczenie prawa odmowy zeznań i prawa odmowy odpowiedzi	50
3. Sytuacja procesowa i ustrojowa adwokata występującego w sprawie w charakterze świadka i w charakterze strony	51
4. Zakres przedmiotowy tajemnicy adwokackiej	55
5. Zakres podmiotowy tajemnicy adwokackiej	56
6. Problem dopuszczalności odstępstw od zachowania tajemnicy adwokackiej	60
7. Wnioski końcowe	63
Bibliografia	64

Anna Machnikowska

Tajemnica zawodowa radcy prawnego w kontekście postępowania cywilnego	65
1. Wprowadzenie	65
2. Podstawa prawna obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej radcy prawnego w postępowaniu cywilnym	68
3. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej w postępowaniu cywilnym, w którym strona dokonała zwolnienia radcy prawnego z tajemnicy na potrzeby złożenia zeznania, oraz w postępowaniu, którego radca prawny jest stroną	86
4. Wnioski końcowe	91
Bibliografia	92

Część II**Inne środki ochrony zaufania strony do pełnomocnika profesjonalnego w postępowaniu cywilnym ..... 95****Sławomir Cieślak****Zaufanie strony a zaostrożenie rygorów procesowych stosowanych w odniesieniu do wadliwych czynności adwokatów i radców prawnych w postępowaniu cywilnym 97**

1. Wprowadzenie 97
2. Założenia wstępne 98
3. Analiza wypadków ustawowego zróżnicowania rygorów procesowych stosowanych w odniesieniu do wadliwych czynności pełnomocników profesjonalnych oraz stron niekorzystających z takiego zastępstwa 100
  - 3.1. Konsekwencje prawne wniesienia przez pełnomocnika profesjonalnego pisma procesowego dotkniętego brakami formalnymi (art. 130^{1a} k.p.c.) 100
  - 3.2. Wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem nieopłacony przez pełnomocnika profesjonalnego (art. 328 § 4 k.p.c.) 106
  - 3.3. Pouczenie strony niezastępowanej przez pełnomocnika profesjonalnego (art. 357 § 2 zdanie drugie k.p.c.) 108
  - 3.4. Sankcje stosowane w stosunku do czynności objętych przymusem adwokacko-radcowskim 110
4. Wnioski końcowe 120
- Bibliografia 121

Andrzej Jarocho**Przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu cywilnym, czyli od przyprawców do gwarantów profesjonalizmu procesowego 123**

1. Uwagi wstępne 123
2. Adwokat i radca prawny jako profesjonalni pełnomocnicy stron w postępowaniach sądowych 125
3. Przymus radcowsko-adwokacki jako ograniczenie zdolności postulacyjnej 130

4. Przymusowe zastępstwo adwokacko-radcowskie jako kwalifikowana forma czynności procesowych	132
5. Przymus adwokacko-radcowski jako gwarancja wysokiego poziomu postępowania sądowego	133
6. Zakres stosowania przymusu adwokacko-radcowskiego w postępowaniach karnym, sądownoadministracyjnym, przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz innych	134
7. Przymus adwokacko-radcowski w Kodeksie postępowania cywilnego	138
8. Kierunki i podstawy zmian zakresu przymusu adwokacko-radcowskiego w postępowaniu cywilnym	142
9. Wnioski końcowe	145
Bibliografia	147

Marcin Kostwiński

Zastępstwo adwokata lub radcy prawnego niemającego brać udziału w rozprawie w kontekście ochrony zaufania strony do profesjonalnego pełnomocnika	149
1. Uwagi wstępne	149
2. Stosunek łączący stronę i profesjonalnego pełnomocnika	153
3. Powinność ustanowienia zastępcy przez adwokata lub radcę prawnego	161
4. Przyczyny odroczenia rozprawy dotyczące profesjonalnego pełnomocnika	165
5. Wyłączenie możliwości ustanowienia zastępstwa przez stronę	175
6. Podsumowanie	178
Bibliografia	180

Grzegorz Sikorski

Zaufanie strony a ważne przyczyny zwolnienia od obowiązku zastępowania strony w procesie przez adwokata lub radcę prawnego ustanowionego przez sąd (art. 118 § 3 k.p.c.)	183
1. Uwagi wstępne	183
2. Pomoc prawna z urzędu uregulowana w innych niż Kodeks postępowania cywilnego aktach prawnych	185

3. Ustanowienie pełnomocnika z urzędu na gruncie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego	188
4. Zwolnienie z obowiązku obrony	189
5. Przyczyny zwolnienia z obowiązku obrony	191
6. Ocena utraty zaufania przez sąd	192
7. Działania pełnomocnika, które mogą doprowadzić w oczach klienta do utraty zaufania, w przepisach art. 118 § 5 i 6 k.p.c.	193
8. Wypowiedzenie przez stronę pełnomocnictwa pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu	194
9. Utrata zaufania jako powód do upadku pełnomocnika (obrońcy) w postępowaniach regulowanych przez inne przepisy	195
10. Działanie pełnomocnika z urzędu po zwolnieniu go z obowiązku zastępowania strony	196
11. Wnioski końcowe	197
Bibliografia	197

Szymon Śniady

Brak fiskalny wniosku o uzasadnienie orzeczenia wniesionego przez pełnomocnika	199
1. Wstęp	199
2. Znaczenie wniosku o uzasadnienie orzeczenia	200
3. Dopuszczalność zaostżenia rygору w zależności od podmiotu składającego wniosek o uzasadnienie	202
4. Postępowanie z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia dotkniętego brakami	204
5. Wnioski końcowe	207
Bibliografia	208

Tadeusz Zembrzowski

Zaufanie strony a odmowa sporządzenia przez pełnomocnika nadzwyczajnego środka zaskarżenia	209
1. Wprowadzenie	209
2. Bezwzględny przymus adwokacko-radcowski	211
3. Odmowa sporządzenia i wniesienia środka zaskarżenia	217

4. Antycypacyjna weryfikacja celowości wnoszenia środka zaskarżenia	219
5. Opinia o braku podstaw do wniesienia środka zaskarżenia	222
6. Ochrona przed arbitralnością decyzji pełnomocnika	225
7. Wykonywanie zastępstwa procesowego a zaufanie	227
8. Wnioski końcowe	228
Bibliografia	229

Sandra Zientalewicz

Kilka słów w odpowiedzi na pytanie, czy wymogi stawiane profesjonalnemu pełnomocnikowi muszą być wyższe

niż stawiane stronie działającej osobiście	235
1. Wprowadzenie	235
2. Czynności procesowe związane z sumiennością podejmującego je podmiotu	236
3. Czynności procesowe związane z bieżącym zaangażowaniem w przebieg postępowania	242
4. Czynności procesowe związane ze znajomością regulacji prawnych oraz praktyki orzeczniczej	246
5. Wnioski końcowe	254
Bibliografia	257

Część III

Ochrona zaufania stron do przedstawicieli wolnych zawodów prawniczych – ujęcie porównawcze .....

Lech Borzemski

Tajemnica notarialna	261
1. Zakres tajemnicy notarialnej	261
2. Zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy	263
3. Udostępnienie dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą	269
4. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa składane przez notariusza	272
5. Fizyczne bezpieczeństwo dokumentu notarialnego	273
Bibliografia	274

Radosław Olszewski

Wybrane zagadnienia tajemnicy adwokackiej, radcowskiej i notarialnej w postępowaniu karnym	275
1. Tajemnica zawodowa w postępowaniu karnym – zagadnienia wstępne	275
2. Zwalnianie z tajemnicy zawodowej w postępowaniu karnym	277
3. Tajemnica obrończa	283
4. Związanie tajemnicą zawodową osoby pociąganej do odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej	284
5. Wnioski końcowe	286
Bibliografia	289

Jarosław Pączek

Orzeczenie angielskiego Sądu Najwyższego z 27.11.2020 r. [2020] UKSC 48, Lord Reed, Lord Hodge, Lady Black, Lord Lloyd-Jones, Lady Arden w sprawie Halliburton przeciwko Chubb	
Tajemnica zawodowa arbitrów – „poufne ujawnienie”, czyli nowy sposób zarządzania konfliktami interesów	291
1. Wprowadzenie	291
2. Halliburton przeciwko Chubb – przedmiot sporu i podstawy rozstrzygnięcia	295
3. Stanowisko Instytucji Arbitrażowych	303
4. Polskie przepisy dotyczące zachowania tajemnicy zawodowej arbitrów	305
5. Wnioski końcowe	312
Bibliografia	314

Tomasz Strumiłło

Poufność arbitrażu i mediacji w sprawach cywilnych	317
1. Wprowadzenie	317
2. Cel ustanowienia poufności arbitrażu i mediacji. Wartości chronione tajemnicą arbitrażu i mediacji	318
3. Podstawy normatywne poufności arbitrażu i mediacji	321
4. Zakres poufności mediacji	326
5. Zakres poufności arbitrażu – kwestie ogólne	329
6. Rodzaj postępowania arbitrażowego a jego poufność	332
7. Med-Arb	340

8. Poufność arbitrażu i mediacji a powinność ujawniania informacji dotyczących konfliktu interesów	341
9. Poufność arbitrażu i mediacji a złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	342
10. Poufność arbitrażu a jawność postępowania sądowego związanego z postępowaniem arbitrażowym	347
11. Materialnoprawne konsekwencje naruszenia poufności arbitrażu i mediacji	354
12. Procesowe gwarancje zachowania poufności	357
13. Obowiązek zachowania poufności przez arbitra lub mediatora a tajemnica zawodowa	363
14. Podsumowanie i postulaty <i>de lege ferenda</i>	366
Bibliografia	368

Część IV

Materiały uzupełniające	373
--------------------------------------	------------

Program II Ogólnopolskiej Konferencji Aksjologicznej w Łodzi – 26.03.2021 r.	375
--	------------

Nadesłane wystąpienia przedstawicieli Patronów Honorowych Konferencji:

Wystąpienie Wiceprezesa Krajowej Rady Notarialnej – not. Tomasz Kot	381
Wystąpienie Wiceprezesa Krajowej Rady Radców Prawnych – r.pr. Ewa Gryc-Zerych	383
Wystąpienie Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Łodzi – adw. dr Sylwester Redel	385